

Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuus

Palvelualue: Varhaiskasvatus

I. Kuvaus toiminnasta

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tehtävä on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta, ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta tarjota lapsille monipuoliset mahdollisuudet osallistua ohjattuun, virkistävään ja turvalliseen toimintaan ja mahdollistaa lepo rauhallisessa ympäristössä, ammattitaitoisen ja tehtävään soveltuvan henkilön valvonnassa.

Palvelualue järjestää suomenkielistä varhaiskasvatusta kunnallisissa päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa sekä palvelusetelillä ja yksityisen hoidon tuella ja sen kuntalisällä varhaiskasvatusta yksityisissä päiväkodeissa ja ryhmä- ja perhepäivähoidossa. Lisäksi palvelualue järjestää avointa varhaiskasvatusta. Avoimessa varhaiskasvatuksessa toimii leikkipuistoja, alle kouluikäisille suunnattuja kerhoja sekä perhekerhoja, joista osa on tuotettu yhteistyössä seurakuntien ja kolmannen sektorin kanssa. Kerhotoimintaa järjestetään sekä sisätiloissa että ns. ulkoilu- / liikuntakehoina. Lisäksi järjestetään huoltajille ja lapsille yhdessä suunnattua avointa päiväkotitoimintaa.

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa myös perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisessä. Palvelua tuotetaan sekä kaupungin omana tuotantona että avustamalla eri yhdistysten tuottamaa toimintaa. Toiminta toteutetaan pääsääntöisesti koulujen yhteydessä tai koulun läheisyydessä. Esiopetusta sekä täydentävää varhaiskasvatusta järjestetään joko päiväkotien tai koulujen yhteydessä. Turku on mukana kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluissa ajalla 2021-2024. Varhaiskasvatuksessa annetaan esiopetuksen perusopetukseen valmistavaa opetusta. Myös yksityiset päiväkodit tuottavat esiopetusta.

Palvelualue jakautuu neljään varhaiskasvatuksen alueeseen sekä perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan kokonaisuuteen. Kunnallisia päiväkoteja / perhepäivähoitoa on yhteensä 56, jotka koostuvat usean eri varhaiskasvatustoiminnan kokonaisuudesta ja sijaitsevat fyysisesti eri osoitteissa. Yksityisiä päiväkoteja on 57.

II. Toimintaympäristön muutos

Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnassa on toimittu keväästä 2019 alkaen poikkeuksellisissa olosuhteissa. Totuttuja käytäntöjä on jouduttu arvioimaan ja tekemään nopealla aikataululla isoja muutoksia toimintakäytäntöihin. Poikkeuksellisesta tilanteesta on pääsääntöisesti selvitty hyvin ja samalla on opittu uutta, joita voidaan hyödyntää jatkossa.

Alle kouluikäisten lasten määrä Turussa on vähenevä, tosin syyskuun 2021 väestötietojen mukaan alle 1-vuotiaita turkulaisia on 1 717, mikä on lähes 240 lasta enemmän kuin 2-vuotiaita lapsia. Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä on jonkin verran vähentynyt. Varhaiskasvatuksen sekä valtakunnallisena että paikallisena tavoitteena on osallistumisasteen nostaminen. Suurempien ikäluokkien myötä on todennäköistä, että lasten määrä on jo syksyllä 2022 suurempi kuin kuluvana toimintavuotena. Iltapäivätoiminnan kysyntä on kasvanut suurempien ikäluokkien johdosta. Lisäksi lähikouluperiaate lisää pienluokilla käyvien lasten määrää lähikouluissa, mikä vaikuttaa myös iltapäivätoiminnan henkilöstöresurssitarpeen lisääntymiseen.

Varhaiskasvatuslaissa on säädökset varhaiskasvatuksen henkilöstörakenteesta ja henkilöstön kelpoisuuksista. Lain kohta sisältää siirtymäsäännöksiä. Henkilöstörakenteen muutos tulee huomioida rekrytoinnissa, jotta henkilöstön kelpoisuudet ovat lain mukaiset vuoteen 2030 mennessä. Henkilöstörakenteen muutos tulee vaikuttamaan henkilöstökustannusten lisääntymiseen. Varhaiskasvatuslaki muutettiin elokuussa 2021 siten, että henkilöstömitoituksesta poikkeaminen ei ole mahdollista henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä. Tämä muutos tulee lisäämään varahenkilöstön määrää.

III. Kehittämissuunnitelma

Kuntakohtaisen varhaiskasvatussuunnitelman ja esiopetussuunnitelman sekä perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnitelman jalkauttaminen ja siihen liittyvän johtamis- ja toimintakulttuurin kehittäminen ovat keskeisiä sisältöä ja laatua ohjaavia tekijöitä.

Johtaminen - Johtamisjärjestelmää kehitetään tavoitteena yhdessäohjautuvat asiantuntijaorganisaatiot; Osaaminen - Henkilöstön osaamista kehitetään vastaamaan vasun tai toimintasuunnitelman vaatimuksiin; Pitkäjänteinen kehittäminen ja suunnitelmien toimeenpanon tuki - Kehittäminen perustuu pitkäjänteiseen, luottamukseen nojaavaan yhteistyöhön, toimijoiden välillä on jatkuva vuoropuhelu; Yksilöllinen kasvu- ja oppiminen, lapsen tuki - Varhaiskasvatus ja aamu- ja iltapäivätoiminta antaa kaikille lapsille mahdollisuuden laadukkaaseen ja pedagogisesti tarkoituksenmukaiseen varhaiskasvatukseen ja toimintaan; Varhaiskasvatus ja aamu- ja iltapäivätoiminta hyvinvoinnin edistäjänä - Varhaiskasvatus ja aamu- ja iltapäivätoiminta osana yhteisöä

IV. Tarvetta kuvaavat tunnusluvut

Palvelujen tarvetta kuvaava tunnusluku	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
--	------	------	------	------	------	------	------

Turkulaisten 0-6 -vuotiaiden määrä (vuoden lopussa)	11 899	11 702	11 464	11 344	11 039	11 001	11 059
joista suomenkielisten 0-6 -vuotiaiden määrä (31.12.)	8 892	8 614	8 349	8 237	7 899	7 860	7 861
joista ruotsinkielisten 0-6 -vuotiaiden määrä (31.12.)	739	736	707	706	677	652	658
joista muunkielisten 0-6 -vuotiaiden määrä (31.12.)	2 268	2 352	2 416	2 401	2 463	2 490	2 541
Päiväkodit	4 902	4 958	4 947	4 758	4 900	5 000	5 000
Palvelusetelit päiväkodeissa	2 218	2 287	2 223	2 330	2 400	2 400	2 400
Esiopetus	1 191	1 144	1 223	1 459	1 300	1 200	1 200
Esiopetuksen valmistava opetus	131	141	105	153	140	130	130
Hankittu esiopetus	214	275	265	329	250	130	130
Perhepäivähoito	180	159	124	91	80	70,0	60,0
Ryhmä- ja perhepäivähoidon palvelusetelit	37	45	39	48	50	50,0	50,0
Kunnan järjestämään palveluun osallistuvien lasten osuus koko väestöstä 0-6 (päiväkodit, perhepäivähoito sekä palvelusetelin käyttäjät) (%)	75 %	77 %	78 %	81,9	82,5	83,0 %	83,0 %
Muu varhaiskasvatus / kerhot ja puistot	365	308	234	230	200	200	200
Kotihoidon tuki	1 698	1 601	1 466	1 300	1 250	1 250	1 250
Yksityisen hoidon tuki yhteensä	315	251	210	163	150	150	150
Kotihoidon tuella olevien lasten osuus koko väestöstä 0-6 (%)	14 %	14 %	13 %	11,5 %	11,3 %	11,4 %	11,3 %
7-8 -vuotiaat	3 320	3 283	3 316	3 386	3 414	3 306	3 163
Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta / kaupungin oma tuotanto	1 040	934	939	864	900	850	800
Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta / avustettu toiminta	1 270	1 239	1 246	1 253	1 300	1 200	1 150

V. Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	2019	2020	2021	2022
Huoltajien tyytyväisyys varhaiskasvatukseen (4 -10)	-	8,90	8,80	8,90

VI. Toimenpiteet

Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Henkilöstön osaamista kehitetään vastaamaan vasun ja toimintasuunnitelman vaatimuksiin Tietoperusteinen osaamisen kehittäminen toteutuu esim. Kehittävä palaute -menetelmän analyysejä hyödyntäen ja täydennyskoulutusveloite toteutuu.	Palvelualueen johtoryhmä / lähijohtajat
Selvitetään varhaiskasvatuksen henkilöstön mahdollisuudet täydennyskoulutukseen osana allaa pysymiseen.	Palvelualueen johtoryhmä / lähijohtajat
Kielitietoisessa varhaiskasvatuksessa tiedostetaan, että kielet ovat läsnä jatkuvasti ja kaikkialla. Henkilöstö ymmärtää kielen keskeisen merkityksen lasten kehityksessä ja oppimisessa, vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä sekä identiteettien rakentumisessa ja yhteiskuntaan kuulumisessa.	Päiväkodinjohtajat
Selvitetään kielipainotteisen varhaiskasvatuksen tarve sekä mahdollisuudet tarjota palvelua.	Palvelualuejohtaja
Päiväkotien täyttöaste-tavoite on 100 % ja tuottavuuden lisääminen.	Päiväkodinjohtajat
Toteutetaan mahdollisen varhaiskasvatuslain muutoksen edellyttämät toimenpiteet lapsen tuen osalta varhaiskasvatuksessa.	Palvelualueen johtoryhmä / lähijohtajat
eVaka-asiakastietojärjestelmän käyttöönotto vuoden 2022 aikana.	Vesa Kulmala / projektipäällikkö
Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa kehitetään ottamalla käyttöön Pace-koulutuksen menetelmiä tavoitteena lapsilähtöinen kohtaaminen. Lasten aktiiviseen liikkamiseen ja ulkoiluun kiinnitetään erityistä huomiota, jotta kansalliset lasten liikuntasuosituksot toteutuvat perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnassa. Palveluntuottajien ja kaupungin henkilöstön työhyvinvointia seurataan järjestämällä säännöllisiä tapaamisia.	Palvelupäällikkö

VII. Henk.ohj. toimenpiteet

Toimenpiteet	Painopistealue	Vastuhenkilö
Rakentava ja hallittu muutos	Kelpoisuuden antavan koulutuksen suorittaneiden henkilöstön määrään lisääminen. Rekrytointiprosessin kehittäminen ja työnantajanäkyvyyden ja -houkuttelevuuden lisääminen kohderyhmänä esimerkiksi alan oppilaitokset. Työhyvinvoinnin tukeminen.	Palvelualuejohtaja, aluepäälliköt ja lähijohtajat

VIII. Määrärahat ja investoinnit

Tulot (1000 €)	Menot (1000 €)	Netto (1000 €)
8 483	112 191	-103 708